

ÚSPECH SLOVENSKÝCH ŽIAKOV NA MEDZINÁRODNEJ OLYMPIÁDE MLADÝCH VEDCOV (IJSO 2007)

Jedna zlatá medaila, dve strieborné a šesť bronzových medailí. To je stručná bilancia mimoriadneho úspechu, ktorý dosiahol šesť slovenských žiakov v medzinárodnom kole Medzinárodnej olympiády mladých vedcov IJSO. V dňoch 2. – 11. decembra 2007 v tajwanskom hlavnom meste Taipei si tak v konkurencii 200 žiakov z 38 krajín celého sveta vydobyli zaslúžené uznanie.

IJSO je vedomostná súťaž z fyziky, chémie a biológie, ktorá je určená žiakom vo veku maximálne 16 rokov (na Slovensku sú to najmä základné školy a osemročné gymnáziá). Unikátnosť súťaže spočíva v tom, že každý žiak musí preukázať vedomosti zo všetkých troch oblastí. Odmenou za poctivú a náročnú prípravu je možnosť zúčastniť sa v medzinárodnom kole súťaže, ktoré sa tradične koná v decembri. Okrem individuálnych skúšok (testy a riešenie úloh) súťažiaci na IJSO aj trojčlenné družstvá o najlepšie zvládnutý experiment pokrývajúci fyziku, chémiu a biológiu.

Táto nová súťaž vznikla z podnetu profesora Masna Ginting, predsedu Indonézskej fyzikálnej spoločnosti, a jej prvý ročník sa konal v decembri 2004 v Jakarte. Už prvého ročníka súťaže sa zúčastnilo aj Slovensko. Od školského roku 2007/2008 je IJSO zaregistrovaná na Ministerstve školstva SR, ktoré je aj jej vyhlasovateľom.

Tohtoročný výber slovenského reprezentačného tímu organizovali doc. František Kundracik (Fakulta matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského) a RNDr. Martin Plesch (Fyzikálny ústav Slovenskej akadémie vied). Vďaka podpore Ministerstva školstva SR, ktoré uhradilo cestovné náklady tvoriace podstatnú časť nákladov spojených s účasťou na súťaži, sa v marci 2007 mohol začať výberový proces. Informácia o ňom bola distribuovaná prostredníctvom krajských školských úradov na všetky základné školy a osemročné gymnáziá. Po troch výberových kolách sa do reprezentačného tímu dostali:

- Bruno Cuc (15 r.), Gymnázium Bratislava, Grösslingová ul.
- Marián Horňák (15 r.), Základná škola Močenok
- Eugen Hruška (13 r.), Gymnázium Hlohovec, Komenského 13
- Jakub Kocák (15 r.), Gymnázium Humenné, Komenského 4
- Martin Kocmánek (14 r.), Základná škola Pukanec
- Matej Veis (15 r.), Gymnázium Bratislava, Grösslingová

Na medzinárodnom kole IJSO počas jedenástich dní absolvovali súťažiaci tri súťažné kolá. Prvým kolom súťaže je test. V druhom kole riešili súťažiaci úlohy podobného typu ako na iných predmetových olympiádach. V treťom kole boli experimenty, v rámci ktorých súťažiaci vyrobili batériu z citróna a merali jej vlastnosti, určovali koncentráciu roztoku NaOH titráciou a meraním elektrickej vodivosti roztoku, pozorovali zrnká škrobu v zemiaku a pôsobili na ne rôznymi enzýmami a nakoniec určovali teplotu vlákna žiarovky a množstvo svetelnej energie produkovanej žiarovkou.

V silnej konkurencii získali naši žiaci nasledujúce medaily:

- Zlatá medaila – Eugen Hruška
- Strieborná medaila – Bruno Cuc, Jakub Kocák
- Bronzová medaila – Marián Horňák, Martin Kocmánek, Matej Veis

Osobitne cenné sú aj bronzové medaily tímu Bruno Cuc, Eugen Hruška, Jakub Kocák za tretie miesto v absolútnom poradí spomedzi 66 trojčlenných tímov súťažiacich o najlepšie experiment.

Kvalitný výber a poctivá príprava reprezentantov sa premietla do tohto naozaj výnimočného úspechu. Veríme, že bude povzbudením do ďalšej práce a pre žiakov motiváciou k ďalšiemu štúdiu prírodovedných predmetov a k účasti vo výberovom procese na IJSO 2008. Hostiteľom tohtoročného medzinárodného kola IJSO bude v dňoch 7. – 17. decembra 2008 Južná Kórea. Informácie o výberovom procese, ktorý bude zahŕňať domáci experiment, test, celoštátne kolo a výberové sústredenie, budú distribuované prostredníctvom krajských školských úradov a taktiež budú zverejnené na stránkach IUVENTY, ako aj na stránke súťaže <http://www.tmfsrc.sk/ijso>.

*František Kundracik
člen medzinárodného výboru IJSO za Slovensko*